

Pokazatelji razvoja u neživotnim osiguranjima

Rudi Lipovec

Beograd, 13. jun 2012

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.eu

triglav

**Kakav štetni, troškovni ili kombinovani
količnik mora imati društvo za osiguranje?**

**Dali uopšte postoji odgovor
na to pitanje?**

Ko postavlja to pitanje?

triglav

Štetni količnik

- Društvo ne može sasvim nezavisno birati štetni količnik sa kojim posluje
- Realizacija štetnog količnika je uvijek u okvirima koje postavlja tržište
- Ti okviri nisu statički
- **RAZVOJNI CIKLUS OSIGURANJA (Underwriting cycle)**
- Postoje različite faze u kojima se nalazi tržište:
 - **Mekano tržište:** nema puno ponude, štetni količnici su niski, indexi premije su visoki (premija raste), akvizicija je vrlo jednostavna, **faza profitabilnosti**
 - **Tvrdo tržište:** Jaka konkurencija, visok štetni količnik i visoki troškovi pribave, premija na tržištu pada, **borba za opstanak**

3

triglav

Underwriting ciklusi

Definicija: uzorak dizanja i spuštanja premije i profita po vrstama osiguranja (Ursina Meier, 2004).

Objašnjavaju se kao pojava zbog iracionalnog ponašanja dela tržišnih učesnika.

Dobro poznavanje UW ciklusa od velikog je značaja kada su u pitanju poslovne odluke.

Osobine ciklusa:

- Dužina,
- Oblik,
- Korelacije između vrsta

Razlozi za pojavu:

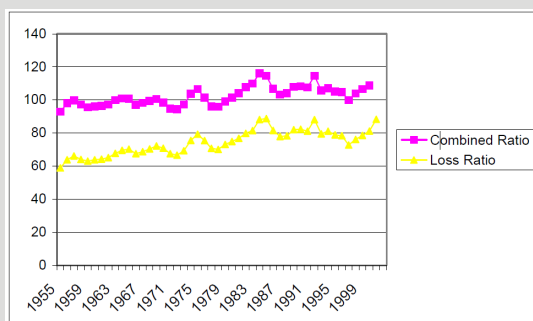
- Nerevnoteža između ponude i potražnje,
- Vanjski šokovi (reosiguranje, cena novca)
- Opšti poslovni razlozi

triglav

Underwriting ciklusi

Štetni i kombinovani količnik za neživotna osiguranja u USA (1955-2001)

AR(2) model (Ursina Meier, 2004):

$$X_t = a_0 + a_1 X_{t-1} + a_2 X_{t-2} + w_t$$

Uslov za ciklus:

$$a_1 > 0, a_2 < 0 \text{ i } a_1^2 + 4a_2 < 0$$

$$Perioda \cong \frac{2\pi}{\cos^{-1}\left(\frac{a_1}{2\sqrt{-a_2}}\right)}$$

Perioda: ~10 godina

Oblik ciklusa:

- Spora rast i brzi pad (asimetrija)
- Kakva je korelacija sa ostalim vrstama?
- Dali postoji širi region u istom

triglav

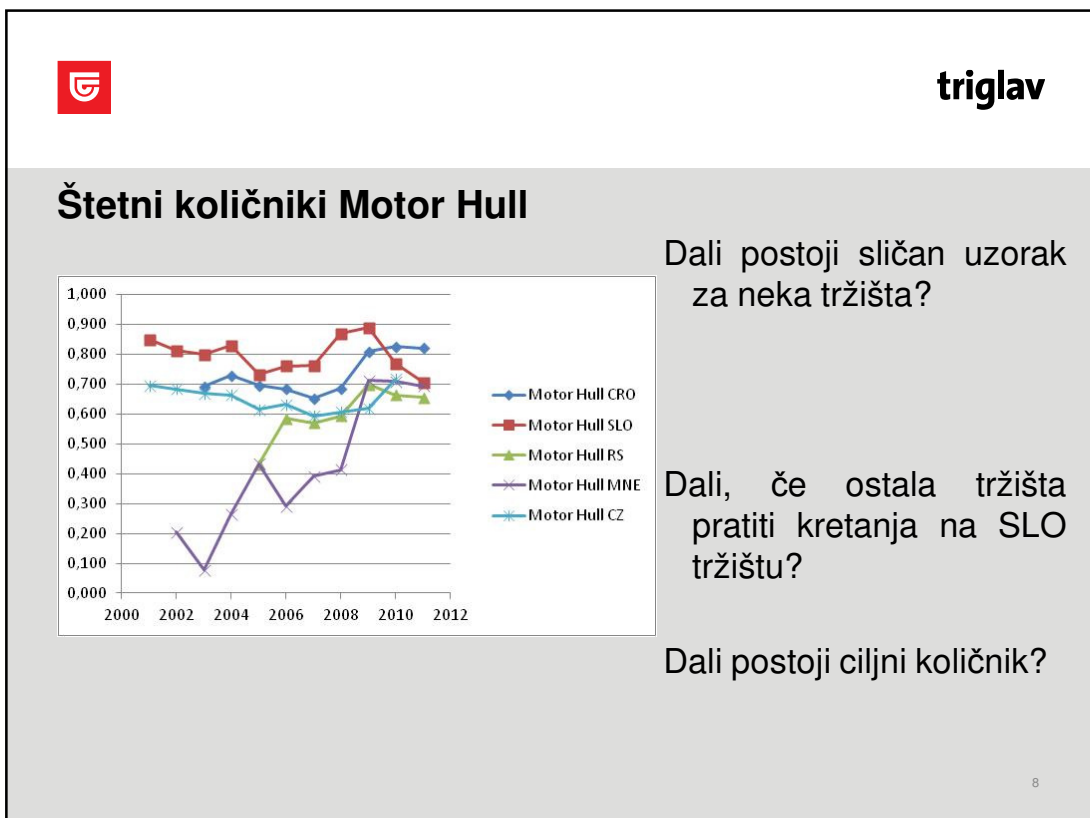
Nalasci o underwriting ciklusima

Razlozi za UW cikluse su specifični za pojedinu državu i redko su internacionalne prirode. Glavni razlozi su stanje na tržištu, ekonomska situacija države, uloga regulatora.

Troškovni količnik nije tako volatilan kao što je štetni količnik, pa su štetni i kombinovani korelirani (u situacijama gdje je troškovni količnik u razumnim okvirima!!!!).

Paradoksi:

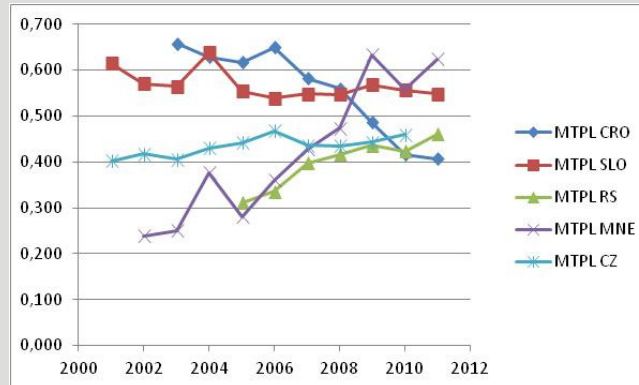
- Manja uloga cene reosiguranja od očekivane,
- Manja uloga cene novca od očekivane

triglav

Štetni količnik MTPL

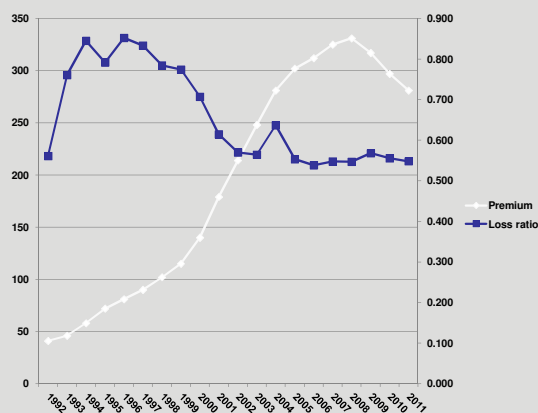
Zavarovalnica Triglav, d.d., 36. Skupščina delničarjev, 12. junij 2012

9

triglav

Analiza pojedinih tržištima MTPL SLO

Tržište je na izboljšanje štetnog količnika odregovalo sa sniženjem premije

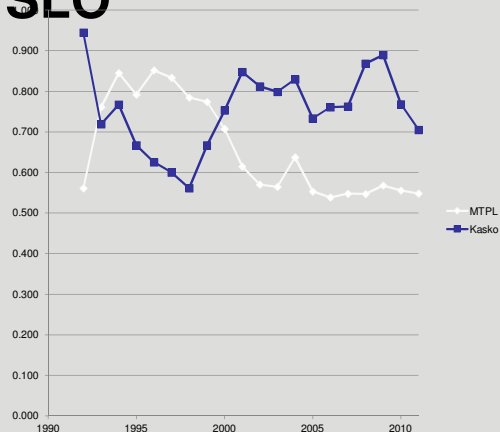
Dali, će se sniženje blagovremeno zaustaviti?

10

triglav

Analiza pojedinih tržištima MTPL vs MH SLO

Kontracikličnost MTPL i MH
štetnog količnika!!!

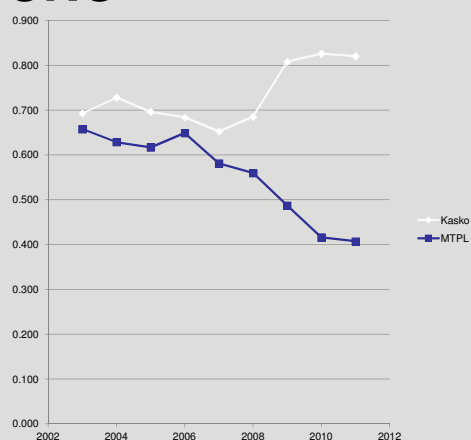
MTPL je veća vrsta i obavezno
osiguranje.

11

triglav

Analiza pojedinih tržištima MTPL vs MH CRO

Pošto ima AO izuzetno dobar
rezultat društva "poklanjaju"
kasko.

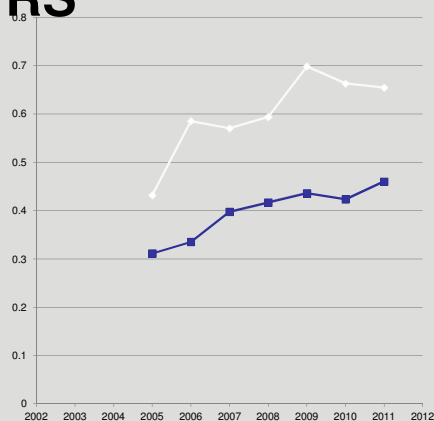
Šta ako se neko društvo
fokusira samo na AO?

12

triglav

Analiza pojedinih tržištima MTPL vs MH RS

Dosta niski količnici.

Neugodan trend.

Volatilan troškovni količnik

13

triglav

Kakav je ciljni količnik?

Regulator:

- Omogućava dugovremeno funkcionisanje tržišta
- **Gornja granica što niže**

Osiguranci:

- Neće platiti x-puta više nego je potrebno
- **Donja granica što više**

triglav

Kakav ciljni količnik žele društva za osiguranje?

Zavisi od više faktora

Cilj, kojeg društvo prati: Situacije na tržištu Prihodi od ulaganja:

- Usvajanje većeg tržišnog udjela
- Opstanak na tržištu
- Meko tržište
- Tvrdo tržište
- U kom pravcu se razvija tržište?
- Društvo može od ulaganja ostvariti prihoda
- Društvo može imati negativan rezultat iz naslova ulaganja

triglav

Kakav ciljni količnik žele društva za osiguranje?

Pre finansijske krize na razvijenim tržištima društva su poslovala sa kombinovanim količnicima preko 100. Rezultat bio je ostvaren na račun visokih rezervacija i prihoda sa strane ulaganja.

Finansijska je kriza promenila filozofiju osiguranja. Rezultat mora biti ostvaren na tehničkom delu.

Poteškoće jer se zaboravlja prvi i glavni princip ulaganja kod društva za osiguranje: **SIGURNOST!**

triglav**HVALA!**

17

triglav**Izvori:**

Ursina Meier (2004): (Why) is there an insurance Cycle in USA?; Draft for the 31th Seminar of the European Group of Risk and Insurance Economists (EGRIE)

Slovensko Zavarovalno Združenje (2012): Zavarovanja motornih vozil 1992-2012,

Cummins, J. David, J. Francois Outerville (1987): An international Analysis of Underwriting Cycles, Journal of Risk and Insurance, vol.54

Swiss Re (2002): The Insurance Cycle as Entrepreneurial Challenge